

*Massís del Vallibierna des de la presa de Llauset.
Foto de Josep Gil.*

 www.santjust.org/seas

Carrer de l'Ateneu, 3 i 5 - 08960 Sant Just Desvern
Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

— 1 al 7 setembre

Assolida de Gesecab Gràfica a les 18.30 h. Foto-
gràfic de la SEAS 2012, al local de 20 a 21 h o a la
secció de l'Ateneu de 17 a 21 h.
Excursió matinal a Piera (Anoia) amb sortida del
Parador a les 7.30 h

— 7 març

Conferència «El salí de Cardona i les mines de
potassa» per Albert Fàbrega

— 7 i 8 març

Excursió del Grup Veterà al pic de la Cabaneta
(Andorra)

— 9 març

Excursió a Cardona (Bages) amb sortida del Pa-
rador a les 7 h

— 23 març

Excursió matinal a la balma i turó de l'Espluga
(Obac) amb sortida del Parador a les 7 h

— 29 març

Excursió del Grup Veterà al Balandrau (Ripollès)

— 6 abril

Excursió matinal a Montserrat amb sortida del
Parador a les 7.30 h

— 11 abril

Conferència «Materials energètics» per Sergi
Falguera

— 13 abril

Excursió a les muntanyes de Prades (Conca de
Barberà) amb sortida del Parador a les 7 h

— 2 al 4 maig

Excursió del Grup Veterà al Tuc de Barlonguèra
(Vall d'Aran)

— 9 maig

Conferència «Petroli i gas davant la crisi energè-
tica» per Mariano Marzo

— 11 maig

Excursió a Fumanya i Peguera (Berguedà) amb
sortida del Parador a les 7 h

— 18 maig

XL Marxa de Regularitat «Fulgenci Baños»

— 25 maig

Excursió matinal al turó de Montfort (Montseny)
amb sortida del Parador a les 7 h

Informació: si no s'especifica el contrari, les conferències tenen lloc els divendres a les 8 del vespre al local de la SEAS, i les excursions tenen la seva sortida des del Parador. Informació sobre les matinals al telèfon 93 371 51 98 (nits). Les excursions del Grup Veterà tenen horaris de sortida variables.

COL·LABORACIONS

Ajuntament de
Sant Just Desvern

FLORETO
Creu 66. Tel 933723103

CISTELLERIA BALLART
Bonavista 82. Tel 933711364

IMMACULADA AMAT
JUST AMIGÓ
MARCEL·LÍ CAMATS
FRANCESC HOMEDES

EL VALLIBIERNÀ: UN CIM MAGNÍFIC

Josep Lluís Solé i Clivillès

Fa ja bastants anys que un grup d'amics de la SEAS, amb mitjana d'edat elevada, i amb una important quantitat de handicaps físics variats, organitzem una sortida al Pirineu en un cap de setmana de juliol. Marxem divendres de Sant Just, l'excursió la fem dissabte, i en lloc de tornar immediatament, ens quedem a dormir en un hostel o fonda propera. El diumenge, més o menys descansats, tornem tranquil·lament, parant a banyar-nos en les fredes aigües d'algun riu, i gaudint d'un bon dinar de cargols o altres plats saborosos en un restaurant a la frontera de la muntanya amb les planes de Lleida o de Balaguer. Aquesta sortida s'ha convertit en una tradició, de manera que de fa temps associo l'arribada de les calors de l'estiu amb la preparació i realització d'aquesta excursió.

El 2012 es va decidir anar al pic de Vallibierna (3.051 metres). Aquest cim⁷, situat a prop del poble d'Aneto, a ponent de la Noguera Ribagorçana, s'aixeca al sud de la vall del mateix nom. És un magnífic mirador de tota la carena de les Maladetes que tanca la vall per la banda nord. El nom del cim el podem trobar escrit de diverses maneres: Vallibierna, Ballibierna, Vallhiverna, Vallhivierna, Malibièrne, i altres. El seu significat sembla ser «lloc on els animals passaven l'hivern o el mal hivern».

En el recomanable llibre *La conquesta del Pirineo*, d'en Marcos Feliu¹, es comenta que la primera referència escrita sobre

La serra i la presa de Llauset des de la cresta oriental del Vallibierna. Foto de Josep Gil.

la pujada al cim (no sabem evidentment si caçadors o pastors hi anaren abans) es deu a Charles Packe. Tots vosaltres heu sentit parlar del comte Russell, i sobretot de la seva relació amb el Vignemale —que va arribar a adquirir en propietat— però potser menys del seu amic Charles Packe, un anglès, advocat per la prestigiosa universitat d'Oxford, que vingué als Pirineus el 1859, quan tenia 33 anys, i s'hi quedà per sempre fascinat per aquestes muntanyes, malgrat que en la seva primera campanya el seu company Charles Hardwich, arxidiaca de Cambridge, morí pujant el Salvaguarda. Packe, el 1862, publicà una esplèndida guia dels Pirineus, i també un mapa a escala 1:80.000 de les Muntanyes Maleïdes. Com diu Feliu, tots els seus treballs van ser excel·lents i molt precisos.

Packe, juntament amb el capità Barnes i el caçador Fermín Barrau, instal·len un campament a l'alta vall de Vallibierna el 14 de juliol de 1864. Fan una intensa campanya muntanyenca. El 17 pugen l'Aneto, el mateix dia que Russell, el qual amb els seus companys passa la nit al cim, i des

d'on sembla que descriuen el fenomen de l'espectre de Brocken. A Packe i els seus amics els crida l'atenció el massís de Vallibierna, amb els seus estrats de roca calcària; i a finals de juliol coronen el Pico de Culebras i el Vallibierna. Entre els dos cims s'estén una curta i afilada aresta anomenada el Paso de Caballo, ja que una forma de passar-la és asseguts sobre ella amb una cama penjant a cada banda. Packe explica que la motivació per a atacar aquell mal pas fou anar a la recerca d'una floreta que havien vist a l'altra banda. Concretament explica: «Añado que franqueé esta hoja de cuchillo atraído por la vista de algunas amapolas que crecían sobre el calcáreo silúrico de la punta inferior, y no se encuentran sobre la cumbre». El 8 d'agost el comte Russell surt de Luchon per trobar-se amb Packe al campament del Vallibier-na. Des d'allí puja a un cim al sud-est de l'Aneto, seguint una xemeneia de neu i on ha d'utilitzar, segons explica el mateix Russell, les mans i també les dents. Bategen el pic com «el petit Nethou», el qual més tard Packe anomena pic Russell en homenatge al seu amic. Aconsellat per Packe, el comte Russell acaba la seva estada al campament pujant el Vallibier-na i baixant el mateix dia a Benasc. Mare de Déu!

Tornant a l'estiu del 2012, nosaltres decidim pujar al cim sortint de la presa de Llauset, situada a una alçada de 2.190 metres, aprofitant una espectacular carretera asfaltada que ens deixa arribar-hi amb els autos, i així el desnivell a fer s'adapta millor a les condicions de la majoria. Aquesta presa va acabar-se a començament dels anys vuitanta del segle passat, i és una obra d'enginyeria remarcable. Està emplaçada a l'estreta

sortida d'un llac d'origen glaciari, en el riu del mateix nom, i permet elevar les aigües 58 metres sobre el nivell mitjà de l'antic estany. Llegim en un article dels enginyers Alvaro, Herrero i Buil² que l'embassament té una conca de recepció de 7,5 Km²: 5 corresponents a la seva pròpia conca i 2,5 a la dels llacs de la vall d'Anglos, units amb ell per una galeria subterrània. Un conducte de pressió de 3.690 metres de longitud, amb molt poc desnivell, porta les aigües a una càmera de vàlvules a 2.062 metres, i des d'allí una canonada forçada es despenja, amb una inclinació de 45 graus, més de 700 metres fins a la central de Moralets, construïda sota terra. Aquesta central rep també les aigües del proper embassament de Senet, a la Noguera Ribagorçana. La paraula aragonesa Llauset és una combinació de dues. Per una banda «llauso», que significa congesta i per l'altra «eto», que vol dir terrible. Això ens mostra com veien els nostres avantpassats aquestes muntanyes.

Tornem ara a la nostra sortida després d'aquestes marrades. Arribem a l'Hostal Montsant, als afores de Vilaller, el vespre del divendres. Quan anem a dormir el temps és tapat i plujós, i sembla que no tindrem sort. Però al despertar-nos el cel és clar, sense ni un núvol. La predicció meteorològica pronosticava aquest canvi, però també advertia que a partir del migdia tornarien les pluges i el mal temps.

Amb una certa eufòria agafem els cotxes, i deixem la carretera que porta al túnel de Viella, trencant a l'alçada de Senet cap al poble d'Aneto, ja camí de la presa. S'enceta aleshores la discussió matineria sobre com és que aquest po-

Massís de la Maladeta i l'Aneto, amb l'ibon de Llosàs a sota. Foto de Rafel Malaret.

ble i el cim de l'Aneto porten el mateix nom, quan estan tan lluny i per altra banda des del poble no es veu el cim, trobant-se aquest en el terme municipal de Benasc. L'apassionada discussió em desperta una curiositat que motiva els següents paràgrafs. Al web⁶ llegeixo que el nom del poble prové del déu Neto, una divinitat solar venerat pels ibers, i que el cim de l'Aneto, que s'alça entre geleres, al reflectir la llum fa pensar en el Sol, i provoca que també rebi el nom del déu. Però per altra banda, aquesta teoria es contradiu amb el fet que sembla que els ibers tenien una religió monoteïsta, i la seva única deessa era Ama, que significa la mare, símbol de la creació i la fertilitat, i que castigava les infraccions dels homes amb un judici després de la mort.

Al poble d'Aneto es coneixia el cim amb el nom de Malahita, encara que també es troba escrit en diferents variants semblants. Consultant les referències 3,4, i 5, sembla que la paraula «mala» vol dir pedres i terra arrossegades, és a dir, pot fer esment a la morrena d'una

gelera, i per extensió la gelera. A més, el final «ita» pot ser una deformació de «iga», que significa desgastat, i per tant Malahita voldria dir la gelera que desgasta. L'error en el nom actual del cim ve ja del mapa de Le Blontiere, publicat el 1730, que posa equivocadament als peus del cim el poble d'Aneto. Henry Reboul, cartògraf francès, determinà que és el més alt del massís de la Maladeta, i en el seu mapa del primer terç del XIX li dóna el nom de Nethou, basat en el nom del poble, i així s'ha quedat. Per cert, la Maladeta tampoc es deia així abans, però això ja seria una altra història, la qual està molt amplement explicada en el llibre de Feliu¹.

Tornant altra vegada al lloc on havíem deixat la narració, la carretera per la qual avancem puja de manera vertiginosa per un vessant que a l'hivern deu estar ben castigat per les allaus. Després de passar per un llarguíssim túnel, arribem a l'aparcament del costat de la presa. Són dos quarts de vuit, no hi ha cap altre cotxe, el dia és magnífic i darrere de les aigües de l'embassament s'aixeca desafiant el massís del Vallibierna, amb les seves calcàries espectaculars: el nostre objectiu.

Passem un petit túnel i seguint un ben marcat camí, que forma part del GR-11, pujant i baixant constantment, voregem la riba esquerra de l'embassament fins arribar al seu final. Després d'unes llaçades, el camí es bifurca. Un dels ramals segueix la vall de Llauset fins al coll de Llauset, per on baixarem. El que seguim gira al nord per la vall del riu Cap de Llauset. Voregem l'estany de Botornàs, molt bell amb aquestes llums del matí, i ben aviat deixem el GR per a enfilar-

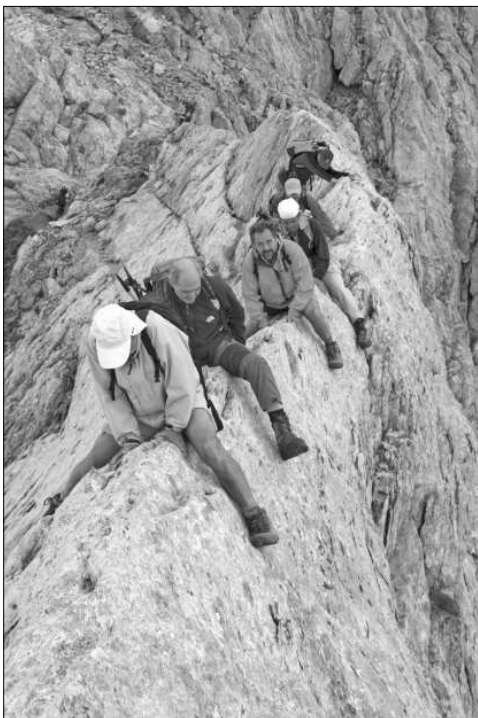
Pas de Cavall i pic de Culebras des del Vallibierna. Foto de Rafel Malaret.

nos per una vall, en direcció a ponent, a través d'un seguit de llacs. Les parets que la tanquen són impressionants i els colors de les roques, blancs, ocres, marrons, contrasten fortament amb el blau del cel. Voltem els estanyets de Coma Arnau, el Xelat i el Rodó, i abans d'arribar a l'estany Negre ens anem decantant cap a la nostra esquerra, per tarteres quasi infinites, per arribar després d'una forta pujada a la carena.

Tan sols ens queda resseguir la fàcil carena per arribar al cim del Vallibierna. Com que a la pujada el grup s'ha estirat en funció de les forces de cadascú, allí hi retrobem els més forts i més joves que han pujat a bon ritme. El paisatge és magnífic. La vall del Vallibierna ens separa de tot el massís de les Maladetes. Resseguim amb la vista el pic d'Alba, el Sayó, la Maladeta, el pico Maldito, el pic i el coll de Corones, l'Aneto, el Tempestats, el Margalida i el Russell. No sabria imaginar un millor panorama. Ens

quedem com extasiats i, tot esperant per a reagrupar-nos, el temps sembla aturar-se. Em vénen records de tantes excursions per aquestes muntanyes: els intents de pujar amb esquís amb l'amic Daniel al Tempestats per l'ibon de Llosàs, que ara ens mostra les seves aigües molts metres sota nostre; l'anada per la glacera de Corones fins al coll; les nits passades a la primavera a la cabana de pescadors de Vallibierna, amb els esquís drets a fora, i la neu encara senyorejant-ho tot.

Ara ja hi som tots. Els núvols han cobert el cel ràpidament, i el temps empitjora. Sembla que la previsió l'encertarà aquesta vegada! Decidim marxar cap al proper Pico de Culebras amb una certa pena de deixar enrere aquest lloc tan esplèndid. Remarquem que el nom de Culebras no ve d'una serp, sinó de la forma torturada dels estrats dels seus voltants. El pic de Culebras és ben a prop, però per arribar-hi hem de passar el famós Paso de Caba-

Marcant el pas al Paso del Caballo. Foto de Josep Lluís Solé.

llo, una afilada aresta, amb timba espectacular a banda i banda. El seu aspecte impressiona, encara que havíem llegit que no era difícil.

Baixem uns metres i entrem a la cresta. Ara que a internet hi ha informació sobre tot, havia imaginat, veient-hi fotografies, que la primera part del Paso era més complicada. Després d'uns dubtes inicials, observem que la roca és franca i bona, i passem bé. En el tros més afilat formem una llarga filera asseguts sobre l'aresta, amb una cama per banda, i a vegades renegant de la pedra que és tan

dura per a certes parts. Tot resulta ser més fàcil del que semblava, i des del peu del Culebras immortalitzo en fotografies els amics en posicions ben galdoses. Hi ha també la possibilitat d'evitar el Paso, baixant uns metres per la banda de Llauset, i seguint un relleu horitzontal fins al peu del Culebras. Alguns així ho feren i explicaren que el pas era senzill, però com sembla que té un terra una mica inestable sobre el buit, potser recomanaria passar pel Paso, el qual malgrat la seva espectacularitat és ben segur, si la roca és seca.

Ens retrobem dalt de pic de Culebras ben eufòrics. La boira ja ho domina tot. Comencem la baixada amb una fàcil desgrimpada. Allí però, en lloc de seguir prop de la carena cap al coll de Llauset, ens equivoquem temptats pel petit sender que baixa ràpidament cap al coll de Culebras. Un xic abans d'arribar-hi regna el desconcert. Si baixem per la vall que s'intueix davant nostre anirem paral·lels a la de Llauset, i no arribarem a la presa on hem deixat els cotxes. Finalment veiem que un camí sembla pujar en diagonal en la bona direcció. Enmig de la boira alguns tenim certs dubtes, però ho hem encertat: al cap de poca estona arribem al coll de Llauset. Ara veiem l'embassament. La boira ha quedat més amunt però el cel continua ben fosc. La baixada per una tartera de pedres petites és molt còmoda per a genolls carregats de problemes. Ja prop de la cruïlla de camins que hem passat aquest matí, com que el temps sembla aguantar-se, decidim menjar. I amb la panxa treta de penes, fem el camí que volta les aigües de la presa i arribem als cotxes, on els dos més joves ja fa estona que ens esperen.

Tot el grup dalt del Vallibierna.

Mentre tornem a l'hotel comença a ploure, llampegar i tronar. Hem tingut molta sort. Els déus de la muntanya aquesta vegada eren al nostre costat. Alguns estem força cansats, però ens comencem a refer amb un bon sopar a la fonda. A l'endemà tornem tranquil·lament, amb una parada a la fàbrica de xocolata de Benavarri, un petit paradís per als llaminers. Passat Balaguer ens desviem cap a Camarasa, i ens banyem una mica més amunt, a les aigües del Segre. Estem força estona gaudint de l'aigua. Ara sí que estem ben descansats. Després, a la fonda Ramon de Camarasa, en una taula vora la finestra —que ja hem ocupat en altres ocasions— gaudim d'uns cargols a la llauna i d'un esplèndid tec, tot regat amb un bon vi de la terra. Estem tots molt contents, i els més llançats ja parlen de la sortida del proper estiu. La tradició s'ha complert una vegada més. Esperem que per molts anys!!!!

Referències

1. FELIU, MARCOS. *La conquista del Pirineo*. Sua Edicioak.
2. ALVAREZ, ALFONSO; HERRERO, EUGENIO; BUIL, JUAN MANUEL. *Las presas de Baserca y Llauset, componentes del salto de bombeo de Moralets*. Revista de Obras Públicas. 1979. Pàg. 1097 a 1104.
3. BELTRAN, FRANCHO. *Pirineo aragonés. La magia de los nombres. A maxia d'os suyos nombres*. Ed. Francho Beltran. 1996.
4. Bienvenido Mascaray. *De Ribagorza a Tartessos: topónimos, toponimia y lengua ibero-vasca*. Ed. Trymar. 2002.
5. Web <http://iberiasegunmascaray.es/malaia> (juliol de 2013)
6. Web <http://huesca.com/aneto> (juliol de 2013)
7. *Aneto-Maladeta*. Mapa excursionista. E25. Editorial Alpina.

JOAN FERRAN CABESTANY

Jordi Gironès i Vilardebò

El 26 de setembre de 2013 va morir als 83 anys l'historiador Joan Ferran Cabestany i Fort, prou conegut en l'àmbit cultural del país per la seva implicació en tota mena d'organismes relacionats amb la història i l'art català. Probablement, els socis més joves i els qui fa poc que han esdevingut socis, no saben qui era i tampoc el per què li estem dedicant aquestes lletres en el nostre butlletí.

El Sr. Cabestany ha estat per la SEAS un referent en els nostres cicles temàtics de conferències i excursions, iniciant la seva col·laboració justament en el primer dels cicles; i ho va fer en la conferència feta el 3 de maig de 1975 titulada «Formació històrica de Catalunya», formant part del cicle «La terra, el paisatge i l'home a Catalunya».

Apartir d'aquest moment, el Sr. Cabestany manifestà sempre una especial estima per la nostra Secció i més concretament per la nostra proposta d'excursionisme orientada a donar a conèixer la història i el patrimoni del nostre país. Fou així com nasqué una amistat que es va traduir en 20 conferències fetes d'ençà de 1975 fins a la darrera que ens va fer el 17 d'abril de 2009 dedicada a «El procés de feudalització» formant part del cicle «75 anys de muntanya i cultura». Ell mateix es va encarregar d'organitzar la major part del contingut i dels ponents de tres dels cicles (Els castells, Vies de Comunicació i

Els monestirs), i gràcies a ell vam rebre acurades xerrades sobre la formació de Catalunya, els castells medievals, la història dels remences, la Catalunya gòtica, la cultura àrab, els monjos en el món vitivinícola, els ermitans, els camins medievals, els hospitals i hostals medievals, els monestirs, els ordes monàstics i el procés de feudalització. Com podeu veure, un munt de coneixements que ens va traspasar d'una manera molt didàctica fent que el seguiment de les seves conferències esdevingués sempre un plaer.

Tots aquells que hem tingut la sort d'anar seguint les seves dissertacions al llarg d'aquests trenta-vuit anys, sempre guardarem un entranyable record d'aquelles lliçons d'història fetes in situ com la de l'any 1976 al peu del castell de Queralt, a la serra de Miralles, i l'altra, de més recent, el febrer de 2008 a l'església de Sant Pau del Camp a Barcelona. El Sr. Cabestany, d'una manera o altra, ja forma part de la història de la SEAS.

Butlletí de la SEAS

Núm.311 Març/Abril 2014

LES ROQUES DE BENET. CONCÒRDIA, ESTIMA I GRATITUD

Agustí Revilla i Briongos

HORTA DE SANT JOAN. Concòrdia

Aquest municipi de la Terra Alta abasta cent dinou quilòmetres quadrats i està habitat per mil tres-cents veïns. El poble ofereix diversos atractius als visitants. El conjunt arquitectònic està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional. La plaça porticada és de les més boniques del país; en un cantó s'alça l'Ajuntament (renaixentista del s. XVI) i en l'altre s'aixeca l'església de Sant Joan Baptista (gòtica del s. XV).

A la paret nord de l'església hi ha una creu de pedra amb quatre versos emotius amb els que el poble recorda les víctimes de la contesa del 1936-1939:

*Tots els coloms del terme,
quan aixequen el vol de la memòria,
porten al bec brots d'oliver,
senyal de pau i de concòrdia.*

Pablo Picasso va viure al poble en dues ocasions; la primera als anys 1898 i 1899, quan va venir per guarir-se d'una malaltia, acollit pel seu amic el pintor Manuel Pallarès. La segona fou l'any 1909. Tant el conjunt arquitectònic com els paisatges el van encisar i el pintor va crear obres que immortalitzarien el poble. El Centre Picasso d'Horta aplega la reproducció de totes aquestes obres i altres

*Les Roques de Benet des del Mirador dels Ports.
Totes les fotos són de Conxita Cañas.*

originals. «Tot el que sé ho he après a Horta», va deixar escrit l'artista.

A catorze quilòmetres al sud, ja dins el Parc Natural dels Ports, l'antic Mas de Quiquet ha estat transformat en Aula Didàctica del Patrimoni Natural. A la vora, el Parc Natural i el Consell Comarcal han habilitat l'Àrea Recreativa de La Franqueta, inici de diversos itineraris a peu, un dels quals arriba a la Cova de Picasso, on el pintor va viure l'agost del 1898 i en deixà mostra en multitud de dibuixos al carbó i algun oli. L'escriptor Toni Ore sanz ha publicat recentment *L'estiu de l'amor* (Ara llibres), una novel·la centrada en l'estada de Picasso a Horta.

Prop del nucli urbà s'alça la muntanya de Santa Bàrbara, una roca conglomerada, amb 735 metres d'alçada, on es conserven els vestigis de quatre ermites, i al peu de la qual es va construir el convent de Sant Salvador.

L'economia es basa en l'agricultura, la ramaderia i el turisme. La mestressa d'un

Dalt de les Roques de Benet

establiment turístic explica que temps enrere només n'hi havia dos i el turisme deixava uns marges atractius; per aquest motiu durant els anys de la bombolla i l'arribada de nombrosos turistes a la Terra Alta, es van construir cinc més, però ara, amb la crisi, és difícil que resistixin tots i algun haurà de tancar. Els clients que abans s'hi allotjaven un mes, avui només s'hi estan quatre dies, i els que s'hi quedaven una setmana tan sols hi van dissabte i diumenge, i només hi dormen ja que el menjar el compren a la botiga o se'l porten de casa. De totes maneres tenen posades les esperances en la progressiva arribada dels turistes estrangers que visiten la comarca.

LES ROQUES DE BENET. Estima

Aquests afloraments rocosos de conglomerat calcari formen unes parets que s'aixequen al sud del terme municipal d'Horta, dins el Parc Natural del Ports.

En aquests paratges neix el riu de la Canaleta que després travessarà el meravellós indret de la Mare de Déu de la Font-

caldà, prop de Gandesa, i desembocarà a l'Ebre en el terme de Benifallet. I també el riu dels Estrets que s'ajuntarà amb el riu Algars per desembocar al Matarranya i després a l'Ebre, a Fayon, aigües avall de Mequinensa.

La Conxita Cañas i qui escriu vàrem pujar a les roques el dia trenta-ú de desembre de dos mil dotze, una bonica excursió per a acomiadar l'any. Per arribar-hi s'ha de prendre una pista asfaltada en direcció a l'àrea recreativa de La Franqueta i que passa pel Mirador dels Ports. Aquest mirador està habilitat com a àrea d'esbarjo familiar; dues plaques (una d'elles amb frases en idioma hebreu) conserven la memòria dels cinc bombers morts en el devastador incendi forestal del juliol de dos mil nou.

*Jaume, Ramon, Jordi, David, Pau
Avui les cendres
colguen els cors de dol.
Demà verds tendres
ens diran esperances
i els vostres noms més clars.*

El poble d'Horta de Sant Joan, en memòria, gratitud i estima. 21 de juliol de 2009

Havent passat la font de la Pineda hem d'abandonar l'asfalt i tombar a l'esquerra per una pista de terra apta només per a tot terrenys, cal no aventurar-se amb els turismes. S'ha de caminar durant una hora per la pista que puja amb suavitat fins que es llegeixen unes lletres vermelles senyalant el corriol de l'esquerra. Deixem, doncs, la pista i entrem a la sendera que s'enfila entre pins i matolls travessant dues tarteres de pedra solta fins arribar a un petit replà, amb am-

ples vistes, un indret adient per descansar un minuts, fer un ganyip i beure un glop d'aigua. En aquest punt ens avança un matrimoni amb dues filles i el promès d'una d'elles.

Vam continuar i, grimpant per una perillosa canal vertical amb pedres bellugadisses, sortírem a un petit prat; tombem a l'esquerra i de seguida ens trobem dalt del cim, 1.012 metres, havent salvat un desnivell de 475 m. La superfície de la roca és ampla i plana. El paisatge és immens, inabastable: al nord, la Terra Alta, solcada per una immensa filera d'aerogeneradors; a l'est el massís del Port; al sud, el Mont Caro, i a l'oest la província de Terol. Sobre la roca calcària una petita placa guarda la memòria d'un amic:

"On the triumph"

Mai t'oblidarem.

16/11/1969 - 11/11/2000.

Una estrella jueva estava gravada al costat del nom.

La família que ens havia avançat seia al terra esmorçant; més endavant uns joves mantenien una conversa en català i en anglès. Hi arribaren després dos homes amb càmeres fotogràfiques.

La morfologia de les roques és preciosa i la llum del sol hi creava diversos cromatismes. Les cabres salvatges prenen el sol sobre les pedres i els voltors les controlaven des de l'aire. Embadalits amb les vistes i els colors ens hi vam quedar una hora a dalt.

EL RESCAT. Gràtitud

Ens delíem per baixar fins a la roca est però el temps era limitat i a l'una del

Cabra salvatge (Capra pyrenaica hispanica).

migdia decidírem emprendre el descens desfent el camí. Baixem la canal amb prudència, arribem al replà i entrem al corriol.

A pocs metres ens trobem amb els membres de la família, quatre drets i la dona asseguda a terra; ens vam dirigir a ella:

—Va bé descansar però hem de pensar en el sopar d'aquest vespre.

—M'acabo de fracturar el turmell (va respondre amb llàgrimes als ulls).

La meua dona i jo ens vam mirar i vam observar els familiars que restaven dempeus bloquejats, sense poder prendre cap iniciativa. La dona, Núria, s'havia posat al turmell un branquilló que havia lligat a la cama amb una bena; la resta no badaven boca. Vam rumiar en telefonar les emergències del 112, però ells dubtaven si l'helicòpter podria apropar-se en aquell indret; a més, no tenien l'assegurança de la Federació i un rescat els podria costar molts diners.

Concòrdia, estima i gratitud.

Vam suggerir que la dona s'aixequés, s'agafés amb el braç dret a la meua espatlla i amb el braç esquerre a l'espatlla del seu marit, i d'aquesta manera caminar només amb el peu sa, l'esquerre; però l'amplada de la sendera no era suficient per a tres persones. Així doncs, la Núria es recolzava en mi amb el braç dret i amb l'esquerre s'aguantava en un bastó de caminar. D'aquesta manera vàrem avançar uns metres, després la dona seia a terra i caminava amb les mans i el cul, mantenint enlaire el peu lesionat. Més endavant es tornava a aixecar i es recolzava en mi i en el bastó. El peu l'havia de mantenir sempre aixecat ja que, si topava amb una soca o amb una branca o si trepitjava el terra, li despertava un dolor molt intens.

La família té una segona residència a Horta; coneixien el camí i volien que el nouvingut gaudís del paisatge de les Roques de Benet. L'estat de xoc del moment els impedia prendre decisions; nosaltres ens sorpreníem perquè ni tan sols s'oferien a portar-nos les motxilles; quan els ho vam fer veure, ens les van

agafar de bon grat i van demanar disculpes.

Ens va avançar el grup que parlava català i anglès i, en veure que érem colla, ens van desitjar bona sort sense oferir ajut. Més avall van arribar els dos homes amb les càmeres fotogràfiques, es van aturar, es van interessar per l'incident i es van disposar a col·laborar en el rescat. A la Conxita li va venir una idea: si plegàvem els bastons de caminar, la Núria s'hi podria asseure mentre un home, el fotògraf, a l'esquerra i jo a la dreta subjectàrem els pals. Així ho vàrem fer, tot i que el camí era estret i perillós, amb risc de relliscar tartera avall. Sovint ens aturàvem a descansar ja que era feixuc avançar en aquelles condicions. Ara amb els bastons com a cadira, ara recolzant-se en les nostres espatlles, ara arrossegant-se, fent el cor fort, en poc més d'una hora vam aconseguir arribar a la pista.

La família havia aparcant el tot terreny a prop i el marit de seguida va anar a buscar-lo, va tornar i la Núria va poder entrar-hi. Els fotògrafs també tenien el cotxe a la vora, tots ens vam distribuir dins els vehicles i ells ens van acompanyar pista avall fins a la cruïlla de la pista asfaltada on teníem aparcant el nostre turisme.

La família passaria la nit de Cap d'Any a la seva residència a Horta, però abans calia dur la Núria a l'hospital de Móra d'Ebre. El fotògraf els era conegut perquè també hi té casa. Ens varen convidar a celebrar plegats l'entrada de l'any nou, però nosaltres estàvem compromesos a Sant Just. Ens vam acomiadar amb agraïments, petons i abraçades.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 2 de desembre de 2013

- Altes: Serafi Pons Enrich (1119) i Mireia Giralt Gili (1120)
- Baixes: Albert Koopman (1107)

— David Buenacasa comenta a la Junta que l'activitat de Trail Running està tenint una participació mitjana de 7 a 8 corredors i té previst relançar l'activitat cara al 2014 amb algunes xerrades tècniques per fidelitzar els actuals participants.

— S'analitza l'activitat de les Excursions en Família i tenint en compte que a partir de gener de 2014 tots els nens i nenes hauran de disposar de la llicència federativa es comenta que s'està analitzant si resulta més econòmic gestionar unes llicències temporals, independents de la FEEC, tal com s'ha fet a la Marxa i la Caminada. També es proposa estudiar no cobrar a partir del 2014 cap quota per als socis amb edat inferior als 9 anys.

— Ja s'han començat a fer les conferències dels cicles temàtics a la Sala Piquet on hi ha millors condicions per als assistents.

— La sortida matinal literària a Llaveneres que va ser suspesa per mal temps es farà tal com estava prevista en el proper mes de febrer.

— Després de l'adquisició del GPS i del programari instal·lat al PC de la SEAS, es debat quina mena de curs es podria fer per als socis. Finalment es decideix que el doni el Lluís Solé (que ja en va donar un) a la primavera i en quatre sessions. El Lluís ho farà sense cobrar si bé es decideix que els participants abonin 10 euros en concepte de despeses.

Reunió del 13 de gener de 2014

— Altes: Judith Pahissa Comas (1121) i Gerard Tatger (1122)

— Baixes: Estel Campreciós Figueras (536)

— Durant el 2013 els comptes han estat controlats fins al punt que només hem gastat 100 euros més del que s'havia ingressat.

— A la reunió es comenta la possible vinguda de l'Agrupament Escolta a l'Ateneu i les alternatives que es poden derivar sobre la seva ubicació. El tema genera inquietud per l'afectació que pugui representar per a la nostra Secció, tot i considerar que la incorporació de l'Agrupament a l'Ateneu és positiva per l'Entitat. Estem mantenint contactes amb la Junta de l'Ateneu per informar-los de les nostres propostes relacionades amb el nostre local i preveiem que aquest tema sigui tractat a les assemblees de l'Ateneu i de la SEAS.

— El company Bernat Macià presenta una sèrie de millores per al web que són acceptades. Bàsicament consisteixen en ampliar la informació de cadascuna de les activitats mitjançant pàgines individuals que recullin programació i història. En el cas d'activitats que tinguin un blog propi hi hauria un enllaç per anar-hi directament. També es considera adequada la proposta d'incloure ressenyes i fotos sobre activitats fetes per socis de la Secció que no estiguessin programades.

— Es notifica i s'aprova en acta l'excursió al cim del Comapedrosa (Andorra) per als dies 19 i 20 de juliol, tot i coincidir amb una excursió del Grup Veterà per considerar que ambdues tenen diferents participants.

15 INFORMACIÓ DE LA SEAS

Reunió del 3 de febrer de 2014

- Altes: Xavier Hurtado Brunet (1123)
- Baixes: Daniel Arbós Labairu (1115)
- D'acord amb la nova normativa bancària europea a partir d'ara quan es doni d'alta un soci haurà de firmar una nova autorització bancària per atendre les nostres domiciliacions.
- Pere Aceitón farà el relleu de Ferran de la Fuente com a cuidador del PR C-164 de la Vall de Sant Just (Collserola).
- Bernat Macià ha elaborat un calendari d'audiovisuals de muntanya

que tindran una periodicitat mensual els primers dijous de cada mes. Creiem que poden tenir una bona acceptació per als muntanyencs santjustencs i les sessions seran gratuïtes.

— A la reunió s'han tractat els temes que cal tractar en la propera assemblea, entre ells les modificacions de quotes que contemplin uns esglaonaments relacionats amb els socis joves. Un altre tema que volem proposar als assistents serà el de celebrar d'alguna manera els 50 anys de l'inici de l'actual tercera època de la SEAS.

Com cada any, en finalitzar l'excursió del cicle temàtic de desembre, es va celebrar les «restolines» amb una cantada de nades. En aquesta ocasió va ser a la platja de Garraf amb la novetat de l'acompanyament de guitarres i la vinguda de la visita de Sant Josep i la Verge Maria. Foto de Jordi Gironès.

BUTLLETÍ DE LA SEAS. ANY 80. No. 311

Taula de redacció — Leonci Canals, Daniel Cardona, Ferran de la Fuente,
Maria Garcia, Jordi Gironès i Agustí Revilla.
Autoedició — Jordi Gironès
Tramesa — Elisabeth Bart
Disseny — Toni Royo
Correcció de textos — Servei Local de Català de Sant Just Desvern
Impressió — Espai Gràfic Anagràfic, S.L.

ÍNDEX

- Portada** — Massís del Vallibierna des de la presa de Llauset. Foto de Josep Gil
02 — Calendari
03 — El Vallibierna: un cim magnífic, per Josep Lluís Solé i Clivillés
09 — Joan Ferran Cabestany, per Jordi Gironès
10 — Les Roques de Benet, per Agustí Revilla
14 — Informació de la SEAS

Companys del Grup Veterà resseguint la via ferrada d'Empalomar, situada als cingles de Vallcebre al Berguedà. Foto de Leonci Canals presa el 14 de desembre de 2013.

SEAS, entitat esportiva núm. A01824

Butlletí de la SEAS

Núm.311 Març/Abril 2014